

HKR. különös rész módosító javaslat

Hatályos rendelkezések	Javasolt rendelkezések
<p>HALLGATÓI JUTTATÁSOK 243. §</p> <p>(2) A 93. § (2) bekezdés alapján a Karra jutó keretet a 93. § (4) bekezdésben felsorolt kifizetési jogcímek között az alábbi arányban kell felosztani:</p> <p>a) tudományos ösztöndíj: 34%;</p> <p>b) tanulmányi versenyeken és konferenciákon való részvétel támogatása: 1,5%;</p> <p>c) közéleti ösztöndíj: 31%;</p> <p>d) sportösztöndíj: 1,5%;</p> <p>e) kulturális ösztöndíj: 2%;</p> <p>f) szakmai ösztöndíj: 30%.</p> <p>(3)⁵⁴⁰</p> <p>(4) Maradvány esetén a keretokről fel nem használt összeget ugyanazon vagy más kerethez tartozó kifizetési jogcímek között szabadon lehet felhasználni. A felhasználásról a KÖB dönt.</p>	<p>HALLGATÓI JUTTATÁSOK 243. §</p> <p>(2) A 93. § (2) bekezdés alapján a Karra jutó keretet a 93. § (4) bekezdésben felsorolt kifizetési jogcímek között az alábbi arányban kell felosztani:</p> <p>a) tudományos ösztöndíj, szakmai ösztöndíj, tanulmányi versenyeken és konferenciákon való részvétel támogatása: 47,5%;</p> <p>b) közéleti ösztöndíj: 50%, de évente legfeljebb 6.000.000 Forint;</p> <p>c) sportösztöndíj, kulturális ösztöndíj, művészeti ösztöndíj: 2,5 %;</p> <p>(3) A (2) bekezdés pontjaiban meghatározott keretek kifizetési jogcímek közötti felosztásáról a KÖB a kérvények alapján a felelős gazdálkodás keretei között dönt.</p> <p>(4) A (2) bekezdés b) pontja szerint, ha az éves ösztöndíjkeret 50 %-a a 6.000.000 Forintot meghaladja, akkor a fennmaradó összeget a tudományos ösztöndíj, szakmai ösztöndíj, tanulmányi versenyeken és konferenciákon való részvétel támogatására kell fordítani.</p> <p>(5) Amennyiben a (2) b) szerinti keret eléri a 4 500 000 Forintot, a maradványt nem lehet a közéleti ösztöndíj keretre fordítani. Amennyiben a (2) b) szerinti keret nem éri el a 4 500 000 Forintot a maradványból legfeljebb ezen összeg eléréséig lehet a közéleti ösztöndíj keretre fordítani. A maradványról egyebekben a KÖB dönt.</p>

	<p>(6) A (2) a) szerinti ösztöndíjak pályázati kiírásainak meghatározása során a KÖB figyelemmel van:</p> <p>a) a Kar tudományos, vagy szakmai életét, egyúttal a közösségi életét is színesítő rendezvényekre;</p> <p>b) az a) pont megvalósulásában kiemelkedő részt vállaló kari hallgatók és hallgatói szervezetek tevékenységére;</p> <p>c) a Kar hallgatóinak szakmai fejlődését szolgáló hazai és nemzetközi lehetőségekre.</p>
<p style="text-align: right;">⁵⁴³</p> <p>TUDOMÁNYOS ÖSZTÖNDÍJ 246. §</p> <p>(1) A tudományos ösztöndíj kifizetésére rendelkezésre álló keretből a demonstrátori ösztöndíjakra fordítandó összeg levonása után fennmaradó keret megosztása a következő:</p> <p>a) kari kiutazási támogatás: 27%;</p> <p>b) szervezeti ösztöndíj: 73%.</p> <p>(2) A díjazott demonstrátori megbízást elnyert hallgatók ösztöndíját a Teljes idejű képzések Tanulmányi Bizottságának javaslatára az ELTE ÁJTK KÖB állapítja meg.</p>	<p>Hatályon kívül helyezni.</p>
<p style="text-align: right;">⁵⁴⁴</p> <p>SZAKMAI ÖSZTÖNDÍJ 247. §</p> <p>(1) A szakmai ösztöndíj fizetésére rendelkezésre álló keret megosztása a következő:</p> <p>a) kompenzációs ösztöndíj: 95%;</p> <p>b) gyakorlati szakmai tevékenység támogatása: 5%.</p>	<p>Hatályon kívül helyezni.</p>

<p>(2) Kompenzációs ösztöndíjban az a költségtérítéssel/önköltséges hallgató részesülhet, aki kiemelkedő tanulmányi eredmény mellett a tantervi követelményeken túlmutató, kiemelkedő szakmai tevékenységet végez. Az ösztöndíjat egy tanulmányi félév idejére lehet elnyerni.</p> <p>(3) Gyakorlati szakmai tevékenység támogatása ösztöndíjban a tantervi követelményeken túlmutató, kiemelkedő szakmai tevékenységet végző hallgató részesülhet.</p>	
---	--

INDOKOLÁS

ad 243. §, 246. §, 247. §

A Hallgatói Önkormányzat két keret felelős gazdálkodásáért felel. A HÖK **működési keretéért** és az **ösztöndíjkeretért**. Mind a két keret alakulása a 2018-as költségvetési évben kedvezőtlen. A tavalyi évből nem, vagy csak **minimális maradvánnyal** gazdálkodhatunk, miközben a kereteink kb. **20 %-os csökkenést** szenvednek el a maradványokkal együtt számított 2017-es kerethez képest.

A megváltozott körülmények magukban hordozzák a változás igényét. A 2017-es évben részönkormányzati szinten az ÁJK HÖK fordított a legnagyobb összegben **iskolaszövetkezeti kiutalásokra**. Ez az összeg a működési keretünket terheli ugyan, de a közéleti ösztöndíj keretünk szűkössége miatt nincs módunk más formában juttatást biztosítani tisztségviselőinknek. Az idei évben törekszünk és törekedni fogunk arra, hogy minél alacsonyabban tartsuk az iskolaszövetkezeti utalásaink összegét.

Az ösztöndíjkereten belüli arányok átalakítása már 2016 óta foglalkoztatja a Hallgatói Önkormányzatot. Az azóta összegyűjtött tapasztalat, a beérkező pályázatok azt mutatják, hogy a korábban meghatározott keretek nem tudnak megfelelni a megváltozott igényeknek. Az ösztöndíjkeretünk az idei évben 9 889 800 Forint, maradvánnyal együtt 10 575 730 Forint.

Túlpályázott ösztöndíjak:

- a szervezeti ösztöndíj
 - (tudományos [34 %] belül: 73 %)
- a tanulmányi versenyeken és konferenciákon való részvételt támogató ösztöndíj
 - (önálló: 1,5 %)

A szervezeti ösztöndíjra jelenleg fél évente kb. az egy éves keretünk összegéig érkeznek be pályázatok.

Tanulmányi versenyeken és konferenciákon való részvételt támogató ösztöndíjak esetében mivel minimális a keret (1,5 %, ami 148 347 Forintot jelent egy évre), ezért **sokszoros a túlpályázás.**

Az intézményi tapasztalat eközben azt mutatja, hogy a **közéleti ösztöndíj** keret egy nálunk azonos lélekszámú – így HÖK intézményi létszámot tekintve is azonos méretű – kar esetében az **ideális keret** 4 500 000 – 6 000 000 Forint között alakul, miközben a közéleti ösztöndíj keretünk idén 3 065 838 Forint.

A 4 500 000 Forintos keretből akár a **jelenlegi Elnökség azonos tiszteletdíja** is kifizetésre kerülhetne, miközben további tisztségviselők munkáját is honorálhatnánk ezzel akár **tehermentesítve** az iskolaszövetkezeti utalásokat. Ez utóbbi különösen azért fontos, mert a Hallgatói Önkormányzatnak nincsen arra finanszírozási lehetősége, hogy munkaórák alapján valamennyi kiemelkedően dolgozó tagját megfizesse, miközben iskolaszövetkezettel kötött munkaszerződés alapján csupán erre van lehetőség. A 6 000 000 Forintos keret esetén valamennyi Hallgatói Önkormányzaton belül **kiemelkedő munkát végző hallgató munkájának honorálására is** lehetőség nyílna, ezért ezt javasoljuk **felső határnak**, ám változatlan tendenciák esetén ekkora keret nem áll majd rendelkezésre. A felső határ javaslatával gátat szabnánk annak is, hogy a jövőben aránytalan tiszteletdíjak kerüljenek megállapításra.

A közéleti keretünk jelen pillanatban az elnökségi tagok tiszteletdíjának fedezésére sem alkalmas. Ennek fényében **javasoltuk** az Alapszabályban az **Elnökség tagjainak számának csökkentését**, (amely javaslat elfogadása folyamatban van, és amelynek következtében éves szinten – azonos tisztségviselői díj mellett – 800 000 Ft-os megtakarítást tudnánk eszközölni) valamint **szükség esetén havi tiszteletdíjunktól is lemondunk.**

A 2017. évi maradvány teljes összegét a szervezeti ösztöndíjakra és tanulmányi versenyeken és konferenciákon való részvételt támogató ösztöndíjakra fordítottuk.

Diszfunkcionálisan működő ösztöndíjak:

- kompenzációs ösztöndíj (nem kihasznált) (szakmain [30 %] belül: 95 %)
- kari kiutazási ösztöndíj (nem kihasznált) (tudományosan [34 %] belül: 27 %)

A **kompenzációs ösztöndíj** célja alapvetően az, hogy **önköltséges** hallgatóknak nyújtson ösztöndíjat **kiemelkedő tanulmányi eredmény** és **szociális helyzet** alapján. Az **első kiírás** után nagyobb hallgatói csoport, kisebb összegeket rendszeresen, míg a **jelenlegi** (második) **változatában** kisebb hallgatói csoport, nagyobb támogatást kap egy összeget nyer el.

A kompenzációs ösztöndíj első pályázati időszakában 3 499 600 Forintot nyertek el hallgatók (egy szemeszterben), ami egész évre 7 000 200 Forint ráfordítást igényelt volna változatlan formában (már abban az évben a keret több, mint 50 %-át felemésztette volna). A jelenlegi keret 2 818 593 Forint egy tanévre, amely félévenként 25 **joghallgató** 50 000 Forintos támogatását tenné lehetővé. Azonban az elmúlt szemeszterekben az ösztöndíjra minden félévben **egyre kevesebben pályáznak**. A kompenzációs ösztöndíj diszfunkcióját azonban az okozza, hogy szakmai ösztöndíjként kvázi az államilag támogatott hallgatók tanulmányi és szociális ösztöndíjának szempontjait összedolgozva igyekszik önköltséges hallgatóknak támogatást nyújtani. Ezzel az ösztöndíj pusztán **szakmai érdemeken alapuló elbírálása lehetetlenül el**, míg a **szociális segítségnyújtás valós érvényesülése is vitathatóvá válik** azáltal, hogy csak jogász hallgatók csak **4-es átlag** fölött nyerhetik el az ösztöndíjat. A kompenzációs ösztöndíj tehát a **keretünk majdnem egyharmadát** úgy használja fel, hogy közben közvetlenül és közvetetten is csak a (nappalis) hallgatók kb. 1,5%-ának nyújt támogatást.

A **kari kiutazási ösztöndíj** diszfunkciója abban áll, hogy **más** külföldi tanulmányi utat támogató **ösztöndíjaktól** tesszük függővé annak elnyerhetőségét, továbbá csupán azok **kiegészítéséül** szolgál, miközben a pályázási időszak nem teszi lehetővé az egyéb ösztöndíjak elnyerésének **igazolását**, mert addig a karon kívüli ösztöndíjak elbírálása nem zárul le. Amennyiben a pályázási időszak későbbre kerülne, akkor pedig a kiutazással összefüggő anyagi **nehézségekben nem tudna segíteni** az ösztöndíj, miközben ez az alapvető célja. A segítség valódiságát szintén vitathatóvá teszi, hogy a legutóbbi pályázási időszakban egy pályázat se nyerte el a támogatás maximális összegének a felét.

Nem kihasznált keretek:

- sport ösztöndíj (önálló: 1,5 %)
- kulturális ösztöndíj (önálló: 2 %)
- gyakorlati ösztöndíj (szakmain [30 %] belül: 5 %)

Az elmúlt évek tapasztalata alapján ezen ösztöndíjak kis mértéke kerül megpályázásra. A maradványaink rendre ezekből állnak össze.

Demonstrátori ösztöndíj

A demonstrátori ösztöndíj **jelenleg** nem százalékos meghatározás formájában, hanem **fix összegben** van meghatározva. Ez jelenleg 1 700 000 Forint a tudományos kereten (teljes keret 34 %-a) belül, a tudományos kereten belüli szervezeti ösztöndíj és kari kiutazási ösztöndíj a demonstrátori ösztöndíjra szánt összeg után fennmaradó összeget osztják fel egymás között.

A demonstrátori keret **alacsony keretek esetében felborítja a szervezeti és kari kiutazási ösztöndíj keretét, miközben a szervezeti ösztöndíjra van a legnagyobb igény a beérkező kérvények alapján.** Az arányszámok kialakítása kb. 13 000 000 - 15 000 000 Forintos keret között tudnak még optimálisan működni fix demonstrátori kerettel. A keret egyrészt **veszélyezteteti emiatt a szervezeti ösztöndíj középtávú számíthatóságát,** – amely megnehezíti a szervezetek működését, – a következetes gyakorlat kialakítását csökkenő keretek tendenciája mellett, másrészt **funkcionalitása vitatható.**

Az ilyen jellegű ösztöndíjak fontos eleme a **motiváció biztosítása** és a **számonkérhetőség.** A számonkérhetőség az ösztöndíj **teljesítményalapú** működését jelenti, azaz azt, hogy amennyiben egy demonstrátor dolgozik, akkor kaphasson ösztöndíjat, amennyiben pedig nem dolgozik vagy nem elégedettek a munkájával, akkor ne kapjon ösztöndíjat. Az ösztöndíjat a teljesítmény alapú ösztöndíjak havi rendszerességű kiírásával látjuk megvalósíthatónak. A **motiváció** részben ehhez kapcsolódik, de jelen esetben a támogatás összegének mértéke (havi 5000 Forint) miatt **megkérdőjelezhető** az ösztöndíj tényleges motiváló értéke.

A javaslat célja

A javaslatnak **három fő célja van.** Az egyik, hogy az ösztöndíjkeret a jövőben rugalmasan álljon rendelkezésre.

A másik, hogy a **hallgatók szélesebb körének hasznára válhassanak** a megpályázott összegek akár közvetett módon, akár személyi fejlődésre vonatkozóan és az összegek mértéke tényleges motivációs tényezőként szolgálhassanak.

A harmadik cél pedig, hogy a **közösségi, illetve egyéni szakmai és tudományos élet proaktívan egyéneken és szervezeteken keresztül is fejlődhessen** a jövőben a karunkon, amely végső soron a kari oktatás színvonalához is hozzájárul.

Az ösztöndíjkeretek rugalmassága lehetővé teszi az **ösztöndíjkeret maximális kihasználást**, így évről évre minimális maradványokat tolnánk át a következő évre. Költségvetési szervként **felelősség terhel** minket ugyanis arra nézve, hogy a ránk bízott összegeket minél **hatékonyabban használjuk fel**. Az egyetem közösségének érdeke ezen felül megköveteli, hogy a túlköltést megfékezzük, azaz optimálisan alakítsuk ki a rendelkezésünkre álló kereteket, arra törekedve évről évre, hogy pontosan és maximálisan ki tudjuk használni a célszerűségnek a legmegfelelőbbben. A másik fontos szempont, hogy a keret alkalmazkodni tudjon a **hallgatói igényekhez**, amely alapja a célszerűség teljesülésének az ösztöndíjak esetében. A javasolt rendszerben a nagy zsebekben belüli **arányszámokról a KÖB döntene** figyelembe véve az egész évre – így a félévekre – rendelkezésre álló összegeket és a leadott pályázatok típusát és összecszerúságát. A KÖB az elmúlt évek összeadódó tapasztalatai alapján mára alkalmas arra, hogy döntéseit következetesen, **gyakorlatával támassza alá**, így hosszú távon következetes tudna maradni.

Azzal, hogy megszüntetjük azokat az ösztöndíjakat, amelyek hatékonysága megkérdőjelezhető, valamint azzal, hogy a jelenleg diszfunkcionálisan, jelentős összegeket szabadíthatnánk fel. Ez **megegyezné a finanszírozható projektek számát**, akár a finanszírozható összegek mértékét is, és **szélesebb kör** számára nyitná meg a Karon nyújtott teljesítménye alapján való támogatás lehetőségét. A javaslatban megfogalmazott pályázati kiírásokra vonatkozó **alapelvek** garanciát nyújtanak arra is, hogy a szélesebb hallgatói kör ne az eddig támogatott hallgatói kör teljeskörű „lecserélésével”, hanem ezen **hallgatói kör kibővítésével** érjen el több hallgatót közvetetten vagy közvetlenül.

Úgy véljük, hogy – különösen a KÖB kompetenciájára tekintettel – elegendő HKR. szintjén a kereteket és alapokat meghatározni ahhoz, hogy az ösztöndíjak átláthatósága, kiszámíthatósága és célszerű felhasználása biztosított legyen a jövőben, rábízva ezzel a KÖB-re az **keretek pályázati kiírásokkal való tagolását**.

A javaslatszöveg a **rugalmas „nagyobb” zsebekkel** alkalmas arra, hogy a középtávon várható kedvezőtlen tendenciák ellenére teljesítse a hozzá fűzött elvárásokat, miközben lehetővé teszi azt is, hogy a Hallgatói Önkormányzat intézményének és teljesítményének fejlesztése a jövőben is fenntartható legyen. Emellett, **ha a jövőben emelkedni fog az ösztöndíjkeret**, akkor is garanciát biztosít a javasolt szabályozás arra, hogy az ösztöndíjkeret felhasználása elsődlegesen az indokolásban megjelölt elvek mentén történhessen meg, sőt 12 000 000 Forintos keret fölött

az **arányok végső soron megforduljanak**. A **maradvány felhasználásáról** való döntés továbbra is a KÖB hatáskörében maradna **elsődlegesen** azzal a céllal, hogy a **tudományos, szakmai, közösségi élet fejlődését biztosítsák belőle**. Ez alól kivételt képez az az esetkör, amikor a közéleti **ösztöndíj kerete jelentősen lecsökken**, azonban akkor is a **KÖB belátására van bízva, hogy végső soron mire fordítja a maradványt**. A maradvány mértéke azonban az által, hogy a sport és kulturális keretet csökkentjük és egy további ösztöndíjjal bővítjük azt gondoljuk, hogy a javaslatba foglalt elvek megvalósulása esetén 100 – 200 000 Forint között fog mozogni.